

LITURGIJA – SVETI SUSRET

BDIJENJE PEDESETNICE – DUHOVSKO BDIJENJE

Najvažnije bdijenje i uopće slavlje liturgijske godine jest Vazmeno bdijenje. Ono je *majka svih bdijenja*. Od davnine je u Crkvi običaj pred velike svetkovine osim imati liturgijska slavlja koja uvode u otajstvo svetkovine koja se slavi – bdijenja. To je zgodno sažela u svoja tri broja (71-73) Opća uredba liturgije časova:

OULČ 71 . U različitim je Crkvama zavladao običaj različite svetkovine preteći bdijenjem, kako to biva u vazmenom bdijenju. Među tim svetkovinama prvo mjesto zauzimaju Božić i Duhovi. Taj običaj treba sačuvati i njegovati, po vlastitom običaju svake pojedine Crkve. Gdje se bdijenjem običavaju svetkovati druge neke svečanosti ili hodočašća, neka se obdržavaju u tom opća pravila o slavljenju riječi Božje.

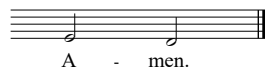
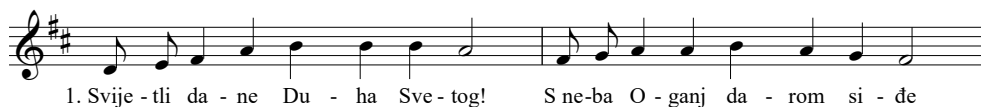
72. *Oci i duhovni pisci često potiču na noćnu molitvu vjernike, osobito one što provode kontemplativni život. Tom se baš molitvom izražava i potiče iščekivanje Gospodina koji će ponovno doći: „O ponoći nastaje vika: ‘Evo Zaručnika! Iziđite mu u susret!’” (Mt 25 , 6). „Bdijte, dakle, jer ne znate kad će se domaćin vratiti - da li uvečer ili u ponoć, da li za prvih pijetlova ili ujutro - da vas ne bi, ako iznenada dođe, našao pozaspale” (Mk 1 3 , 35-36). Svaka, dakle, čast svima onima koji opslužuju noćni značaj Službe čitanja.*

73. *Osim toga u rimskom je obredu Služba čitanja uvijek jednako duga jer se vodilo računa osobito o onima koji su apostolski zaposleni. Stoga oni koji po predaji žele produžiti nedjeljno ili blagdansko bdijenje, neka postupe na slijedeći način.*

Neka se najprije proslavi Služba čitanja, kako se nalazi u Časoslovu, sve do čitanja uključivo. Nakon obaju čitanja a prije Tebe Boga h valimo neka se dodaju hvalospjevi koji su za to u Dodatku Časoslova naznačeni. Zatim neka se čita Evandjelje, na koje, ako je prilika, može biti homilija. Napokon se pjeva himan Tebe Boga hvalimo, i sve se završi molitvom. To Evandjelje neka se na svetkovine i blagdane uzme iz misnog lekcionara, a nedjeljama iz niza o vazmenom otajstvu, kao što je to označeno u Dodatku Časoslova.

Ovim bdijenjem svetkovine Pedesetnice priređenom prema Časoslovu rimskoga obreda, tako da se može i pjevati, te zadobiti *svečaniji izričaj*, pokušali smo malo doprinijeti oživljavanju liturgijskih slavlja bdijenja u Crkvi u našem narodu. Želja nam je da u zajednicama koje ih budu slavile donesu duhovne plodove i prepoznatljivost kršćanskoga života, upravo kako se dogodilo na prvu Pedeseticu, kada se Crkva predstavila svijetu.

PEDESETNICA
Služba čitanja
HIMAN

2. Četa Božjih apostola,
Poslanika svemu svijetu,
Prima dare Duha Svetog.
Prima dare Duha Svetog.	6. Sveži nas u Božji Savez,
Skupi nas u skladan narod,
Daj nam srce, dušu novu.
Daj nam srce, dušu novu.
3. Srce žarom, jezik riječju,
Smjelošću duh bogati se
Darom dara Duha Svetog.
Darom dara Duha Svetog.	7. Glasnikom nas Božjim čini,
Daj da život, riječ nam bude
Svima bližnjim na spasenje.
Svima bližnjim na spasenje.
4. Tješitelju, Bože blagi,
Branitelju, Duše Sveti,
Molimo te, k nama dođi.
Molimo te, k nama dođi.	8. Očisti nas od svih grijeha,
Daj nam pravu bogoljubnost,
U Kristu nas sve obnovi.
U Kristu nas sve obnovi.
5. Um prosvijetli, srca krijepi,
Stišaj strasti, slogu širi
Svemu svijetu kršćanskomu.
Svemu svijetu kršćanskomu.	9. Daj da tobom obnovljeni
Cilju vječnom prispijemo:
Hvalit tebe, Trojstvo sveto.
Hvalit tebe, Trojstvo sveto. Amen.

Psalmodija

Antifona: Duh puše gdje hoće; čuješ mu šum, a ne znaš odakle dolazi i kamo ide, aleluja.

I. Ps 104 (103)

VI. tonus *fleksa*

Bla - go - slivljaj dušo moja Go-spo-di - na!

Gospodine, Bože moj sil - - - no si ve - lik.

Odjeven veličanstvom i ljepotom, *
 svjetlošću ogrnut kao plaštem!
 Nebo si razapeo kao šator, *
 na vodama sagradio dvorove svoje.
 Od oblaka praviš kola svoja, *
 na krilima vjetrova putuješ.
 Vjetrove uzimaš za glasnike, *
 a žarki oganj za slugu svojega.
 Zemlju si stavio na stupove njene: *
 neće se poljuljati u vijeke vjekova,
 pokrio si je vodama bezdanim k'o haljinom,*
 iznad bregova stajahu vode;
 na tvoju se prijetnju povukoše, *
 od tvoje gmljavine u bijeg nagnuše.
 Bregovi se digoše, doline spustiše *
 na mjesto koje si im odredio.
 Odredio si granicu koju ne smiju prijeći, *
 da opet ne pokriju zemlju.
 Izvore svraćaš u potoke *
 što žubore među brdima.
 Oni poje sve živine poljske, *
 divlji magarci žeđ gase u njima.
 Uz njih se gnijezde ptice nebeske *
 i pjevaju među granama.
 Slava Ocu i Sinu *
 i Duhu Svetomu.
 Kako bijaše na početku
 tako i sada i vazda *
 i u vijeke vjekova. Amen

Antifona 2: I eto iznenada šuma s neba, kao da se digno silan vjetar, aleluja.

II.

VIII. tonus g

Ti na - ta - paš bregove iz dvorova svo - jih,
zemlja se nasićuje plodom tvo - jih ru - ku.

Ti daješ te niče trava za stoku *
i bilje na korist čovjeku,
da izvede kruh iz zemlje *
i vino što razvedruje srce čovječje ;
da od ulja lice zasja *
i da kruh okrijepi srce čovjeku.
Stabla se Gospodnja napajaju hranom, *
cedri libanonski koje on zasadi.
Ondje se ptice gnijezde, *
u čempresu dom je rodin.
Visoki bregovi daju kozorogu,
a pećine jazavcu sklonište.
Ti si stvorio mjesec da označuje vremena, *
i sunce znade kada ima zaći.
Kad razastreš tmine i noć se spusti, *
tad se šuljaju u njoj životinje šumske.
Lavići riču za plijenom *
i od Boga hranu traže.
Kad sunce ograde, nestaju *
i liježu na ležaje.
Tad čovjek izlazi na dnevni posao *
i na rad do večeri.
Slava Ocu i Šinu *
i Duhu Svetomu.
Kako bijaše na početku *
tako i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.

Antifona 3: Pošalji Duha svoga, i stvorit će se, i obnovit ćeš lice zemlje, aleluja.

Za pripjev se može i pjevati *Pošalji Duha svojega* PGPN 519

III. Ps 104 (103)

VI. tonus *fleksa*

Ka-ko su brojna tvoja djela Go - spo - di - ne sve si to mudro u - či - ni - o:
puna je zemlja stvo - - - re - nja tvo - jih.

Eno mora, velika i široka, †
u njemu vrve gmazovi bez broja, *
životinje male i velike.
Onud prolaze nemani, *
Levijatan kojeg stvori da se igra u njemu.
I sva ova bića željno čekaju *
da ih nahraniš na vrijeme.
Daješ li im, tada sabiru: *
otvaraš li ruku, nasite se dobrima.
Sakriješ li lice svoje, od straha umiru, †
ako dah im oduzmeš, ugibaju,
i opet se u prah vraćaju.
Pošalješ li dah svoj, opet nastaju, *
i tako obnavljaš lice zemlje.
Neka dovijeka traje slava Gospodnja *
nek se raduje Gospodin u djelima svojim!
On pogleda zemlju, i ona se potrese, *
dotakne bregove, oni se zadime.
Pjevat ću Gospodinu dokle god živim, *
svirat ću Bogu svome dokle god me bude.
Bilo mu milo pjevanje moje! *
Ja ću se radovati ti Gospodinu.

Nek zločinci sa zemlje nestanu, †
i bezbožnika nek više ne bude!
Blagoslivljaj, dušo moja, Gospodina!
Slava Ocu i Sinu *
i Duhu Svetomu.
Kako bijaše na početku, tako i sada i vazda *
i u vijeke vjekova. Amen.

Ponovi se Antifona

R. Duh Gospodnji ispunja svemir, aleluja.

O. I on, koji drži sve, zna i sve što se govori, aleluja.

PRVO ČITANJE

Iz Poslanice Rimljanima blaženoga Pavla, apostola

Rim 8, 5-27

Svi koje vodi Duh Božji sinovi su Božji

Braćo, oni koji žive po tijelu, teže za onim što je tjelesno; a koji po Duhu, za onim što je Duhovo: težnja je tijela smrt, a težnja Duha život i mir. Jer, težnja je tijela protivna Bogu: zakonu se Božjemu ne podvrgava, a i ne može. Oni pak koji su u tijelu, ne mogu se Bogu svidjeti. A vi niste u tijelu, nego u Duhu, ako Duh Božji prebiva u vama. A nema li tko Duha Kristova, tajnije njegov. I ako je Krist u vama, tijelo je doduše mrtvo zbog grijeha, ali Duh je život zbog pravednosti. Ako li Duh Onoga koji uskrisi Isusa od mrtvih prebiva u vama, Onaj koji uskrisi Krista od mrtvih, oživit će i smrtna tijela vaša po Duhu svome koji prebiva u vama. Dakle, braćo, dužnici smo, ali ne tijelu da po tijelu živimo! Jer, ako po tijelu živite, umrijeti vam je, ako li pak Duhom usmrćujete tjelesna djela, živjet ćete. Svi koje vodi Duh Božji, sinovi su Božji. Ta ne primiste duha robovanja da se opet bojite, nego primiste Duha posinstva u kojemu kličemo: »Abba! Oče!« Sam Duh susvjedok je s našim duhom da smo djeca Božja; ako pak djeca, onda i baštinici, baštinici Božji, a subaštinici Kristovi, kada doista s njime zajedno trpimo, da se zajedno s njime i proslavimo. Smatram, uistinu: sve patnje sadašnjega vremena nisu ništa prema budućoj slavi koja se ima očitovati u nama. Doista, stvorenje sa svom žudnjom iščekuje ovo objavljenje sinova Božjih: stvorenje je, uistinu, podvrgnuto ispraznosti - ne po svojoj volji, nego zbog onoga koji ga podvrgnu - ali u nadi. Jer i stvorenje će se osloboditi robovanja pokvarljivosti da sudjeluje u slobodi i slavi djece Božje. Jer, znamo: sve stvorenje zajedno uzdiše i muči se u porođajnim bolima sve do sada. Ali ne samo ono! I mi, koji imamo prvine Duha, i mi u sebi uzdišemo, iščekujući posinstvo, otkupljenje svoga tijela. Ta u nadi smo spašeni! Nada pak koja se vidi nije nada. Jer, što tko gleda, kako da se tomu i nada? Na damo li se pak onomu čega ne gledamo, postojano to iščekujemo. Tako i Duh potpomaže našu nemoć. Doista, ne znamo što da molimo kako valja, ali se sam Duh za nas zauzima neizrecivim uzdasima. A Onaj koji proniče srca, zna koja je želja Duha - da se on po Božju zauzima za svete.

OTPJEV Gal 4, 6; 3, 26; 2 Tim 1, 7

R. Budući da ste sinovi Božji po vjeri, u Kristu Isusu, odasla Bog u srca vaša Duha Sina svoga koji kliče: Abba! Oče! Aleluja.

O. Nije nam Bog dao duha bojažljivosti, nego snage, ljubavi i razbora. * Odasla Bog u srca vaša Duha Sina svoga koji kliče: Abba! Oče! Aleluja.

DRUGO ČITANJE

Iz Rasprave protiv krivovjerja, svetoga Ireneja, biskupa

Poslanje Duha Svetoga

Kad je Gospodin Isus dao svojim učenicima vlast da preporučaju ljude, rekao im je: Idite i naučavajte sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Bog je obećao po prorocima da će izliti Duha Svetoga na svoje sluge i službenice da bi mogli vršiti proročku službu. Zato je i sišao na Sina Božjega kad je postao čovjekom. Po njemu se nastanio u ljudskom rodu, i počiva u ljudima i prebiva u Božjem stvoru. Duh Sveti u ljudima vrši Božju volju i preobražava ih od stare grešnosti u novi život po Kristu. Sveti Luka izvješćuje kako je taj Duh poslije Kristova uzašašća, zapravo na blagdan Duhova, sišao na učenike. On ima vlast da sve narode uvede u život i da započne novi zavjet. Duh je ujedinio različite narode da bi svi jezici složno slavili Boga. On je prikazao Bogu Ocu prvine svih naroda. Stoga je Gospodin obećao poslati Zagovornika (Tješitelja) koji će nas privesti k Ocu. Kao što se od brašna bez vode ne može umijesiti tijesto, ni pripremiti jedan kruh, tako ni od nas mnogih ne može postati jedno tijelo u Kristu Isusu bez nebeske vode. Kao što suha zemlja bez vlage ne može donijeti roda, tako ni mi koji smo bili kao suho drvo nikada nećemo bez nebeske kiše donijeti prave plodove. Tjelesa su se naša ujedinila po onom pranju koje daje neraspadljivost, to jest po sv. krštenju, a Duh Sveti ujedinjuje naše duše. Duh je Božji sišao na Gospodina Isusa, i to Duh mudrosti i razuma, Duh savjeta i jakosti, Duh znanja i pobožnosti i Duh straha Božjega. Krist ga onda predaje svojoj Crkvi šaljući ga kao Zagovornika na svu zemlju, gdje je po Gospodinovoj riječi davao pao kao munja. Zato nam je potrebna Božja rosa da se ne zapalimo i da ne ostanemo besplodni. Gdje imamo tužitelja, tu imamo i Zagovornika. Gospodin je Isus predao Duhu Svetom čovjeka koji je upao među razbojнике. On mu se smilovao i zavio mu rane te dao dva denara da po Duhu dobije sliku i natpis i Oca i Sina. Dužni smo stoga raditi s povjerenim denarom i ponovno ga predati Gospodinu zajedno s dobitkom.

OTPJEV Dj 2, 1-2

R. Kad je došao dan Pedesetnice, svi bijahu zajedno na istome mjestu. I eto iznenada šuma s neba, * kao kad se digne silan vjetar i ispuni svu kuću, aleluja.

O. Dok su dakle učenici bili zajedno sabrani, na njih dođe iznenada šum s neba. * Kao kad se digne.

Hvalospjevi i Evandjelje

Hvalospjev I

Antifona Neću vas ostaviti siročad, i radovat će se srce vaše, aleluja.

Iz 63, 1-5

Tko je taj što dolazi iz Bosre, u halji - - - - - na - ma cr - ve - nim?

Tko je taj što veličanstveno odjenut *
pun snage korača?
Ja sam to koji naučavam pravdu, *
velik kad spasavam !
Zašto je crvena tvoja haljina *
i odijelo kao u onog koji gazi u kaci?
U kaci sam sam gazio,
od naroda nikog ne bijaše.
U gnjevu ih svom izgazih *
i zgnječih u svojoj jarosti.
Krv mi njihova poprska haljine, *
iskaljaj svu odjeću svoju.
Jer dan osвете bijaše mi u srcu,
došla je godina mojeg otкупljenja.
Ogledah se, al ne bješe pomoćnika ! *
Začudih se, al ne bješe potpore.
Tada mi je moja mišica pomogla, *
i moja me srdžba poduprla.

Slava Ocu i Sinu *
i Duhu Svetomu.
Kako bijaše na početku, tako i sada i vazda *
i u vijeke vjekova. Amen.

Ponovi se Antifona

Hvalospjev II.

VIII. tonus g Hoš 6, 1-6)

Haj-de vra - timo se Go - spo - di-nu! On je razderao, on će nas is - cije - li - ti:

on je udario, on će nam po - - - vi - ti ra - ne;

poslije dva dana oživit će nas, †
 trećeg će nas dana podignuti, *
 i mi ćemo živjeti pred njim.
 Težimo da upoznamo Gospodina *
 ko zora pouzdan mu dolazak.
 On će nam doći poput dažda jesenskog, *
 poput kiše proljetne što natapa zemlju.
 »Što za tebe mogu učiniti, Efrajime? *
 Što za tebe mogu učiniti, Judo?
 Ko oblak jutarnji ljubav je vaša, *
 ko rana rosa koje nestaje.
 Zato sam ih preko proroka sjekao, †
 i ubijao riječima usta svojih; *
 al' sud će tvoj izaći ko svjetlost.
 Jer ljubav mi je mila, ne žrtve, *
 poznavanje Boga, ne paljenice.

Slava Ocu i Sjnu *
 i Duhu Svetomu.
 Kako bijaše na početku *
 tako i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.

Ponovi se Antifona

Hvalospjev III.

Sef 3, 8-13

II. tonus

Za - to me - ne če - kaj - te riječ je Go - spod - nja

do dana kad ustanem ka - - - - o tu - ži - lac;

jer ja sam odredio da se skupe narodi, *
 da se saberu kraljevstva,
 da na vas gnjev svoj izlijem, *
 svu gorčinu svoje srdžbe:
 u vatri moje ljubomore *
 bit će sva zemlja sažgana.
 Dat ću narodima čiste usne, †
 da svi mogu zazivati ime Gospodnje *
 i služiti mu jednodušno.
 S druge obale rijeka etiopskih *
 prinosit će mi žrtvene darove moji štovaoci.
 U onaj dan nećeš se sramiti svih svojih nedjela *
 koja si protiv mene počinio,
 jer ću ukloniti iz tebe *
 tvoje ohole hvalisavce;
 i nećeš se više šepiriti *
 na Svetoj gori mojoj,
 jer ću pustiti da u tebi opstane †
 samo skroman i čedan narod, *
 i u imenu Gospodnjem tražit će okrilje.
 Ostatak Izraelov neće više činiti nepravdu, †
 neće više govoriti laži; *
 u njihovim ustima neće se više naći jezik prijevarni.
 Moći će pasti i odmarati se, *
 i nitko im neće smetati.
 Slava Ocu i Sinu *
 i Duhu Svetomu.
 Kako bijaše na početku *
 tako i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.

Evandjelje i homilija

HIMAN – TEBE BOGA HVALIMO

Tebe Boga hvalimo, * tebe Gospodinom priznajemo.

Tebe vječnog Oca * sva zemlja poštuje.

Tebi svi Anđeli, * tebi sva Nebesa i Vlasti,

Tebi Kerubi i Serafi * kliču bez prestanka:

Svet, Svet, Svet, * Gospodin Bog Sabaot!

Puna su Nebesa i zemlja * veličanstva Slave Tvoje.

Tebe hvali * slavni Apostola zbor,

Tebe proroka * dična četa.

Tebe mučenička * svijetla vojska,

Tebe po svem svijetu * sveta uzvisuje Crkva,

Oca * neizmjernoga Veličanstva,

Časnog Tvojeg istinitog * i jedinog Sina.

I Svetoga * Tješitelja Duha.

Ti Kralju slave, * Kriste.

Ti si Očev * vjekovječni Sin.

Ti da za naše spasenje postaneš čovjekom, *

nisi se strašio krila Djevice.

Ti svladavši oštrinu smrti, *

otvorio si vjernima Kraljestvo Nebesko.

Ti sjediš zdesna Bogu * u Slavi Očevoj.
Vjerujemo da ćeš doći * kao Sudac.
Tebe, dakle molimo, pomози svojim slugama, *
 Koje si otkupio dragocjenom Krvlju.
U vječnoj slavi daj, * da se ubrojimo među Svete tvoje.

(Slijedeći se dio može izostaviti).

Spasi puk Svoj, Gospodine *
 i blagoslovi baštinu Svoju!
I vladaj njima * i uzdiži ih u sve vijeke!
Iz dana u dan * blagoslivljamo Tebe
I hvalimo Ime Tvoje u vijeke * i u vijeke vjekova.
Dostoj se, Gospodine, u dan ovaj *
 sačuvati nas od grijeha!
Smiluj se nama, Gospodine, * smiluj se nama!
Nek bude milosrđe Tvoje, Gospodine, nad nama *
 kako se ufamo u Tebe!
U Tebe se, Gospodine ufam: *
 o da ne budem postiđen dovijeka!

MOLITVA

Bože, ti otajstvom današnje svetkovine
posvećuješ u svakom plemenu i narodu cijelu Crkvu.
Izlij na sav svijet darove svoga Duha:
što si svojom dobrotom učinio na počecima Crkve
to i danas izvrši u srcu svojih vjernika.
Po Gospodinu.